

PÍSEMNÁ PŘÍPRAVA

Název předmětu: Taktika dělostřelectva
Garant předmětu: kpt. Ing. Jan IVAN, Ph.D.
Zpracoval: kpt. Ing. Jan IVAN, Ph.D.
Téma: T6: Přesuny dělostřeleckých jednotek (2p + 2c + 2k)
Vzdělávací cíl: Objasnit zásady provádění přesunů a místo, úkoly a činnost dělostřelecké baterie za přesunu.

Obsah:

- 1) Přesuny
- 2) Přesun po cestách v bojové zóně
- 3) Zajištění za přesunu
- 4) Zásady a normy pro přesun dělostřeleckých jednotek
- 5) Sestava pro přesun dělostřeleckých jednotek
- 6) Plánování a příprava baterie k přesunu
- 7) Činnost baterie za přesunu
- 8) Doporučená literatura

1) Přesuny

Přesun je jedna ze souboru „jiných taktických činností“. Přesuny vojsk (Troops Movement) jsou nedílnou a podstatnou součástí činnosti vojsk v průběhu přípravy a provedení jakékoliv vojenské operace, protože pouze organizovaný přesun svazků, útvarů a jednotek do určených prostorů umožňuje vytvořit nezbytné operační uskupení, schopné splnit stanovený operační úkol.

Cílem a podstatou přesunu je změnit stávající rozmístění jednotky (baterie) a dosáhnout stanoveného prostoru organizovaně ve stanovených časových lhůtách a v plné pohotovosti k plnění následného bojového (operačního) úkolu.

V závislosti na druhu použitých dopravních prostředků lze rozlišovat následující druhy přesunů:

- **pochod (march):** provádí se pěšky, zpravidla na kratší vzdálenosti, zvláštní význam má pro připravenost a činnost průzkumných jednotek včetně jednotek dělostřeleckého průzkumu.
- **přesun na vozidlech (vehicle movement):** provádí se na organických vozidlech jednotky (útvaru). Jedná se o základní druh přesunu jednotek ÚU včetně dělostřeleckých v kterémkoli prostoru činnosti a zejména pak v prostoru operace.
- **přeprava (transport):** je přeprava jednotek (materiálu) neorganickými dopravními (přepravními) prostředky na velké vzdálenosti od taktických až po strategické.
 - po železnici,
 - vzduchem

- po moři,
 - na přepravnících – zejména těžká pásová bojová nebo dělostřelecká technika na větší vzdálenosti, ke zvýšení průměrné rychlosti přesunu a snížení spotřeby PHM.
- **kombinovaný přesun** (multimodal movement): provádí se na velké vzdálenosti. Kombinuje přesun na organických vozidlech části jednotek nebo úseku přesunu s přepravou. Kombinace může být jak ve vztahu k jednotkám, tak ve vztahu k úsekům na trase přesunu.

Přesuny vojsk jsou taktická činnost, která se obvykle realizuje **mimo nebezpečí střetnutí s protivníkem** nebo **i v bojové zóně**, avšak vždy bez vyhledávání střetnutí s protivníkem.

Bojová zóna představuje prostor, v němž je rozmístěna bojová sestava určitého stupně velení, který zde vede bojovou činnost s protivníkem. Bojová zóna se zpravidla omezuje dosahem palebného působení organických palebných prostředků tohoto stupně velení.

V závislosti na taktické situaci se přesuny uskutečňují:

- 1) mimo nebezpečí střetnutí s protivníkem nebo;
- 2) v podmínkách hrozícího střetnutí s protivníkem.

Základním principem přesunů je, že všechny vyžadují ve větším či menším rozsahu, **zajištění, zabezpečení a ochranu**.

V situacích, **kdy nehrozí střetnutí s pozemním protivníkem**, se přesun zpravidla plánuje a uskutečňuje tak, aby se dosáhlo co největší rychlosti přesunu při minimálním vypětí sil vojáků a opotřebení techniky.

V prostorech, v nichž **vede protivník asymetrickou přepadovou činnost**, se mohou vytvářet ozbrojené doprovody zahrnující bojová vozidla mechanizovaného vojska nebo jiných bojových jednotek, případně jednotky vojenské policie.

Přesun nelze zaměňovat s manévrem pohybem. Přesun je pohyb sil a prostředků (jednotek) bez vyhledávání kontaktu s protivníkem k dosažení stanoveného prostoru v plné připravenosti k plnění stanovených (bojových) úkolů, např. zaujetí bojové sestavy.

Manévr pohybem je dynamický prvek boje, kterým se realizuje změna rozmístění sil a prostředků (jednotek) v prostoru boje (operace) anebo bojové sestavě.

Tomu odpovídají taktické činnosti jako střetný boj, pohyb k navázání kontaktu s protivníkem, ústup nebo odchod.

Z hlediska dělostřelectva se jedná zejména o přemístění baterie (oddílu) mezi prostory palebných postavení a manévr palebných jednotek uvnitř prostorů palebných postavení.

2) Přesun po cestách v bojové zóně

Přesun po cestách v bojové zóně je nejdůležitější druh přesunu pro zasazení a rozmístění pozemních sil ke splnění jejich úkolů. K tomu se určuje pásmo přesunu nebo osa přesunu.

Pásmo přesunu – u vyšších organizačních celků (BÚU a výše). Jedná se o pás terénu, ve kterém velitel určuje dostatečný počet (dvě i více) přesunových os.

osa přesunu (pochodová osa) – (baterie, oddíl, PrÚU) je komunikační tah nebo směr, po kterém se jednotka (útvár) přesunuje z jednoho prostoru do jiného.

Osy přesunu je nutno volit (určovat) tak, aby se přesun uskutečnil pokud možno mimo rozsáhlé zastavěné prostory, komunikační uzly, soutěsky, železniční stanice a jiné nebezpečné prostory (objekty).

V prostorech, kde lze předpokládat snahu nepřítele o jejich narušení nebo zničení infrastruktury (mosty, dálniční křižovatky, nadejzdy apod.), je nutno předem plánovat a rekognoskovat možné **objížděky**, popř. plánovat opatření k zajištění náhradních přemostění, brodů apod.

Přesuny uskutečňuje baterie (oddílu, úkolového uskupení) v sestavě pro přesun.

Sestava pro přesun představuje účelové uspořádání organických vozidel **do proudů**. Může být tvořena jedním nebo několika souběžnými proudy vozidel.

Složení a vnitřní uspořádání každého proudu, včetně velikosti mezer mezi vozidly a vzdálenosti mezi proudy závisí na úkolu, situaci (zejména pravděpodobnosti jejich napadení pozemním nebo vzdušným nepřítelem), charakteru terénu a povětrnostních podmínkách, rychlosti přesunu, denní a roční době apod.

Pochodová sestava představuje uskupení sil a prostředků jednotky k provedení pochodu. Pochodová sestava jednotek se obvykle skládá z trojstupů (dvojstupů).

Sestava pro přesun musí umožňovat:

- dosažení vysoké (maximální i průměrné) rychlosti přesunu (v závislosti na možnostech bojové a dopravní techniky jednot vojsk),
- rychlé rozvinování do předbojové a bojové sestavy a odražení nenadálého napadení pozemním nepřítelem,
- co nejmenší zranitelnost přesunujících se vojsk údery letectva a jinými prostředky ničení (působení) nepřítele.

Počet os přesunu se volí zejména v závislosti na taktické situaci, charakteru terénu (prostoru) a velikosti přesunujících se sil.

- Proudý jednotek (baterie, rota) se přesunují po jedné ose přesunu.
- Proudý samostatných vševojskových útvarů a svazků se přesunují po jedné nebo více osách přesunu (PrÚU zpravidla 1- 2, BÚU zpravidla 2 a více).

Vzdálenost mezi proudy a jednotkami za přesunu stanovuje velitel přesunu zejména v závislosti na taktické situaci, míře rizika možného napadení protivníkem za přesunu a disponibilnímu času k provedení přesunu.

K organizovanému provedení a koordinaci proudů za přesunu se stanovují (zřizují) **pomocná kontrolní místa a čáry**:

- **SP:** Starting Point (line) / výchozí místo (čára) – vzdálenost od prostoru rozmístění musí umožnit vyvedení proudů;
- **CP:** Control Point / regulační místo - po 2 – 3 hodinách přesunu;
- **RP:** Release Point (line) / rozchodiště – vzdálenost musí umožnit zavedení proudů do nových prostorů (prostorů palebných postavení)
- K odpočinku jednotek se určují prostory zastávek, popřípadě odpočinku po celodenním přesunovém výkonu.

3) Zajištění za přesunu

Za přesunu se vojska zajišťují vyčleněnými silami (zajištěním přesunu). Zajištění přesunu se organizuje **s cílem zabezpečit nepřetržitý pohyb proudů hlavních sil**, zabránit jejich nenadálému napadení, zabezpečit výhodné podmínky k zahájení boje a nedovolit, aby síly a prostředky pozemního průzkumu pronikly k přesunujícím se vojskům.

Složení sil zajištění přesunu bude spolu s taktickou situací záviset na velikosti přesunující se součásti (jednotky, útvaru) a také na tom, zda se přesunuje samostatně nebo v sestavě nadřízeného celku (ÚÚ, oddílu).

Zajištění přesunu (pochodové zajištění) se provádí:

- **čelní** – předvoj, čelní záštita, čelní hlídka, pátrací družstvo (vozidlo)
- **boční** – boční záštity a to stojící nebo souběžně se pohybující,
- **zadní** – zadní záštity a hlídky.

Čelní zajištění	před proudem	ve vzdálenosti	hodnotou
předvoj	- BÚU	do 30 km	až zesílený prapor
čelní záštita	- předvoj BÚU - HS BÚU - PrÚU	5 – 10 km	zesílená četa až rota
čelní hlídka	- čelní záštity - prapor HS ÚU - oddílu samostatně	3 – 5 km	až zesílená četa
pátrací družstvo	- čelní hlídky - baterie samostatně	dohled/dostřel	družstvo (vozidlo)

Boční zajištění	od osy přesunu	ve vzdálenosti	hodnotou
stojící boční záštita	- HS praporu a výše	až 5 km na výhodné čáře	až rota
boční záštita	- HS praporu a výše	až 5 km	až rota

Zadní zajištění	za proudem	ve vzdálenosti	hodnotou
zadní záštita	PrÚU (BÚU)	do 3 (5) km	četa (až zesílená rota)
zadní hlídka	- zadní záštity - praporu HS ÚU - oddílu samostatně	Dohled/dostřel	družstvo (vozidlo)

Při zastávkách se zajištění zastavuje na výhodných čarách a stává se strážním zajištěním.

Princip zajištění, zabezpečení a ochrany je pro taktickou činnost přesun do značné míry společný s manévrem:

- zajištění proti napadení pozemním a vzdušným protivníkem,
- OPZHN a činnost v zamořeném prostoru, prostorech požárů či závalů,
- dodržování přesunové/pochodové kázně a časového harmonogramu.

4) Zásady a normy pro přesun dělostřeleckých jednotek

Přesun na organických vozidlech je základním způsobem přesunu dělostřeleckých jednotek. Přesun na vozidlech lze kombinovat s přepravou těžké dělostřelecké techniky a prostředků dělostřeleckého průzkumu (zvláště pásových) na přepravnících (podvalnících).

Základním způsobem přepravy dělostřeleckých jednotek je přeprava po železnici.

Pěší přesuny (pochod) provádějí zejména jednotky dělostřeleckého průzkumu a jednotky minometů malých ráží (vpr, Imopr).

Zásady pro přesun dělostřeleckých jednotek

Dělostřelecké jednotky a útvary se přesouvají v sestavě vševojskových jednotek (uskupení) nebo samostatně.

Dělostřelecká baterie (oddíl) musí být v průběhu přesunu připravena na možné střetnutí s protivníkem. Dělostřelecký oddíl se přesunuje zpravidla jako organický celek po jedné přesunové ose.

Při samostatném přesunu oddílu v podmínkách nebezpečí kontaktu s protivníkem může být výhodné rozdělit oddíl do více např. baterijních proudů a volit dvě osy přesunu.

Při přesunu v sestavě brigádního úkolového stanovuje místo oddílu v sestavě velitel BÚU.

Dělostřelecká palebná baterie se přesunuje po jedné přesunové ose v jednom přesunovém proudu jako celek. Baterie se zpravidla přesunuje v sestavě hlavních sil dělostřeleckého oddílu nebo úkolového uskupení, kterému je přidělena, nebo i samostatně.

Minometná baterie se zpravidla přesunuje v sestavě svého organického praporu.

Zajištění za přesunu organizují dělostřelecké jednotky v souladu s všeobecnými zásadami.

Normy pro přesun dělostřeleckých jednotek

Samohybná dělostřelecká baterie (oddíl) 152mm ShKH vz.77 představuje smíšený přesunový proud a za přesunu:

- mezi bateriemi oddílu (jednotkami proudu hlavních sil) se obvykle udržují předem stanovené vzdálenosti 100 až 300 m nebo i větší,
- mezi vozidly jednotek se podle plánované rychlosti přesunu udržují vzdálenosti 25 až 50 metrů. Za nepříznivých klimatických a terénních podmínek, na prašných cestách, při náledí, na cestách s prudkým stoupáním a klesáním, za omezené viditelnosti se vzdálenosti mezi vozidly zvětšují.
- mezi vozidly převážející nebezpečný náklad (munice, PHM) mohou být vzdálenosti až 100 m,
- průměrná rychlost přesunu baterií (oddílu) samohybného dělostřelectva může být 25 až 30 km/h,
- průměrná rychlost se v noci a za jinak ztížených podmínek pro přesun se může průměrná rychlost a celodenní výkon snížit až o jednu třetinu,
- ve všech případech se musí přesun provádět maximální možnou rychlostí odpovídající podmínkám,
- celodenní výkon baterie (oddílu) může být až 250 km,
- zastávky k odpočinku a řešení potřebných opatření se organizují zastávky po každých 2 až 3 hodinách přesunu v délce do jedné hodiny,

- při celodenním přesunu se ve druhé polovině celodenního výkonu určuje zastávka v délce do dvou hodin. Velitelé mohou podle situace stanovit zastávky i jinak,
- pro zastávky v délce do dvou hodin se určuje prostor, který umožňuje skryté rozmístění při zachování sestavy pro přesun,
- pro denní noční odpočinek se určují vhodné prostory, poskytující dostatečnou ochranu před úderem protivníka, pokud možno s vhodnými zdroji vody,
- v místě zastávek a prostorech odpočinku se jednotky před protivníkem maskují.

Při přesunu pěšky může být průměrná rychlost 4 až 5 km za hodinu. Po 20 minutách pochodu se uskutečňuje první zastávka k upravení výstroje, další 10 minutové zastávky se stanovují po každé hodině pochodu.

5) Sestava pro přesun dělostřeleckých jednotek

Zvláště náročný bude pro baterii (oddíl) přesun na území s nestabilní situací, které není lineárně rozčleněno a kde střídavě působí vlastní i nepřátelské síly (teroristické, povstalecké skupiny apod.)

Samostatně se přesunující dělostřelecké baterie (oddíl) se za přesunu zajišťuje a odpovídajícím způsobem vysílá čelní a popř. i boční anebo zadní zajištění své přesunové sestavy.

Baterie před čelo proudu vysílá pátrací družstvo, zpravidla na dohled (dostřel) hlavních sil. V případě přesunu v nestabilním prostředí s vyšší hrozbou nepřátelského napadení vysílá pátrací družstvo i na boky a zád' proudu.

Dělostřelectvo úkolových uskupení se rozděluje (začleňuje) do přesunových proudů ÚÚ a do jeho prvků zajištění přesunu **tak**, aby se mohlo za přesunu včas rozvinout do bojové sestavy a **předstihnout protivníka v zahájení palby**.

Tzn., palebně ničit zjištěného protivníka připraveného k napadání proudu nebo, který se dostal do kontaktu se silami zajištění přesunu tak, aby nemuselo dojít k zastavení pohybu proudů hlavních sil;

- dělostřelecký oddíl v podřízenosti velitele BÚU se zpravidla přesunuje za předvoji nebo na čele hlavních sil brigádního úkolového uskupení.
- dělostřelecké palebné baterie se mohou začlenit do sestavy předvoje, čelní (boční) záštity;
- minometné baterie se přesunují zpravidla v sestavě svých organických praporů.

Pokud to umožňují konstrukční podmínky dělostřelecké techniky, určují se **na vozidlech pozorovatelé**.

Sestava pro přesun dělostřeleckých jednotek musí zabezpečovat:

- předstih dělostřeleckého průzkumu před palbou;
- Prvky dělostřeleckého průzkumu (družstva DPz, dělostřelečtí pozorovatelé) doprovázejí vedoucí jednotky a jednotky na ohrožených bocích a začleňují se do sestav prvků zajištění přesunu (pátracích skupin, čelních hlídek, čelních a bočních záští a předvoje).
- vysokou rychlost pohybu a rozvinutí v nepřipravených palebných postavení;
- Velitelé baterií (oddílu), popřípadě náčelníci míst koordinace (MKP/SKP) v součinnosti s nadřízeným velitelem plánují vhodné prostory zaujetí palebných postavení podél přesunových os.
- Palebné jednotky a prvky koordinace a řízení palby se zařazují do sestavy pro přesun způsobem, který zajistí jejich volnost k zaujetí palebných postavení k dělostřeleckému ničení zjištěného protivníka, anebo maximální palebnou podporu sil, které se dostali do kontaktu, nebo byly napadeny protivníkem.
- Rekognoskační družstva (skupiny) provádí rekognoskaci přesunových os a rekognoskaci a popř. i přípravu prostorů vhodných pro rozvinutí palebných baterií (oddílu) do bojové sestavy v průběhu přesunu.
- Reko družstva a všichni velitelé musí být trvale za přesunu připraveni k topografickému připojení nepřipravených (plánovaných i plánovaných) prostorů palebných postavení.
- pevné velení a nepřetržité spojení;
- Za přesunu musí velitelé udržovat pevné spojení pomocí signálů a radiové spojení, před zahájením přesunu provést jeho kontrolu a dodržovat spojovací kázeň. Radiový provoz se omezuje na minimum. K řízení přesunu se hlásí průchod pomocnými řídicími místy přesunu (SP, CP, RP) čelem a zádí proudu, závady na technice a způsob jejich odstranění a varovné (smluvené) signály.
- Velitelé a podřízení musí být schopni velení bez RST pomocí signálů pro velení.

Sestava pro přesun dělostřelecké baterie v sestavě oddílu nebo samostatně. (varianta)

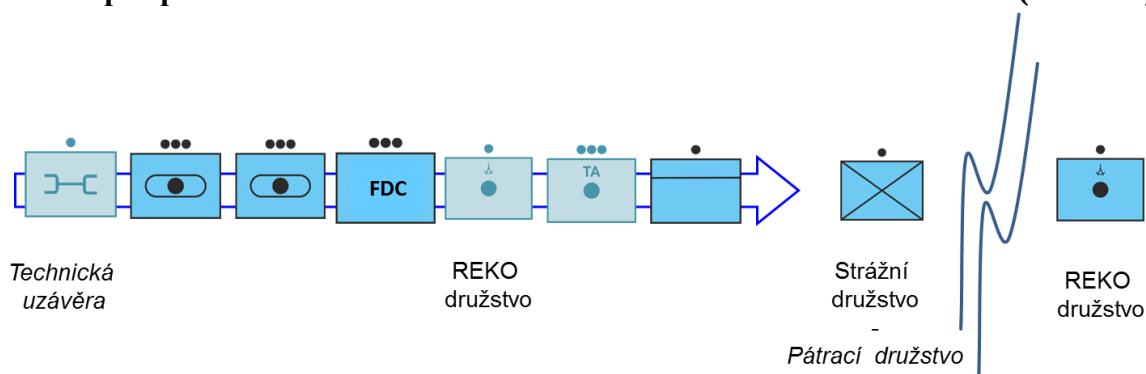

Schéma sestavy pro přesun dělostřelecké baterie. (varianta)

Rekognoskační družstvo provádí rekognoskaci osy přesunu, prostorů pro rozmístění nebo palebných postavení baterie, přesunuje se v sestavě čelní hlídky oddílu, nebo v sestavě baterie pro přesun a je trvale připraveno provádět vyhledávání potřebných objížděk a rekognoskaci a topografické připojení nepřipravených palpost.

Velitel baterie, vybaven spojovacími prostředky, vede ve svém vozidle proud hlavních sil baterie.

Družstva dělostřeleckého průzkumu a místo koordinace palby praporu jsou zpravidla přiděleny k bojovým praporům a přesunují se v jejich sestavách.

Za velitelem baterie se přesouvá zástupce velitele baterie a četa řízení. MŘP tvoří komunikační uzel velitele baterie pro řízení přesunu.

Za četou řízení palby se přesouvají palebné čety, které vedou velitelé čet.

Pokud se spolu s baterií přesouvají i muniční vozidla, přesouvají se za palebnými četami. Proud baterie uzavírá **technická uzávěra**, tvořená dílenskými a odsunovými/vyprošťovacími prostředky. Minimální variantou je vozidlo výkonného praporčíka s technikem baterie. Při samostatném přesunu baterie vysílá velitel baterie na dohled / dostřel před čelo proudu **pátrací družstvo** (např. strážní družstvo) vybavené signálními a spojovacími prostředky a dostatečnou palebnou silou. V závislosti na míře nebezpečí může VB vysílat pátrací družstva i na boky nebo za zád' proudu.

Sestava pro přesun dělostřelecké baterie v sestavě praporeního úkolového uskupení. (varianta)

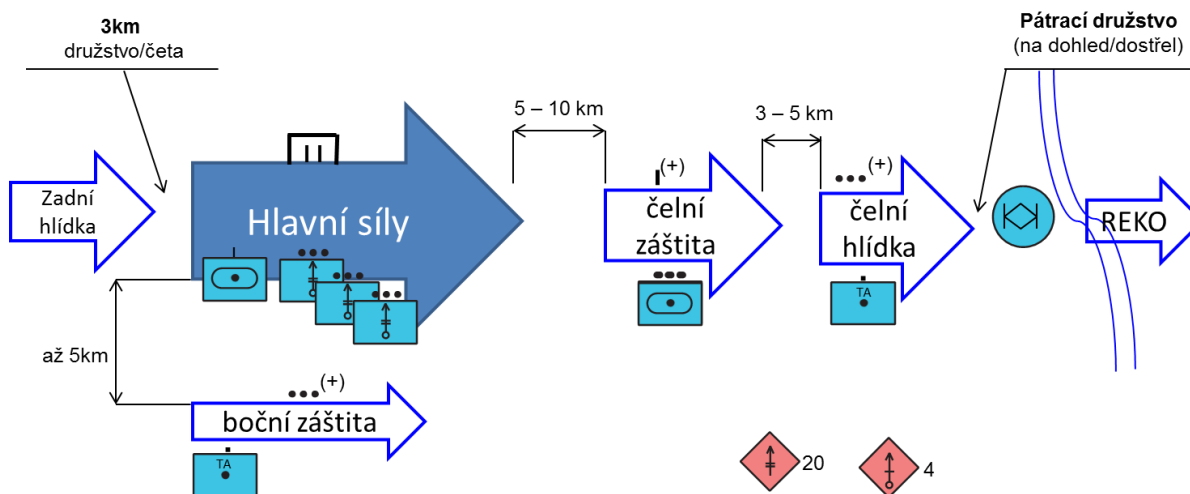

Schéma začlenění dělostřelecké baterie do sestavy pro přesun praporeního úkolového uskupení. (varianta)

Družstva dělostřeleckého průzkumu se přesouvají za veliteli bojových rot, kterým jsou přiděleny nebo spolu s veliteli prvků zajištění přesunu, ke kterým jsou začleněny.

Reko družstvo se může přesouvat spolu s čelní zástitou PrÚU (předvojem BÚU).

Vybrané palebné jednotky se mohou přesouvat spolu s čelní zástitou PrÚU (předvojem BÚU).

Velitel baterie se zpravidla přesouvá spolu s velitelem PrÚU, kterému byl přidělen.

Místo koordinace palby se přesouvá spolu s velitelstvím praporu.

Baterie s palebnými četami se přesouvá za bojovými rotami.

V čele proudu baterie se přesouvá zástupce velitele baterie následován, reko družstvem a četou řízení palby. MŘP tvoří komunikační uzel velitele baterie pro řízení přesunu.

Za četou řízení palby se přesouvají palebné čety, které vedou velitelé čet.

Pokud se s baterií přesouvají i muniční vozidla, přesouvají se za palebnými četami.

Minometná baterie se přesouvá v proudu hlavních sil bojového praporu a řídí se stejnými nebo obdobnými pravidly jako palebná baterie.

Čety samohybných minometů se mohou přesouvat spolu s bojovými rotami a být začleňovány do prvků čelního a bočního zajištění přesunu praporu.

6) Plánování a příprava baterie k přesunu

Základní veličinami pro plánování přesunu je **čas** a **délka** přesunu.

K zabezpečení dostatku času pro plánování a přípravu k přesunu vydávají velitelé všech stupňů **Předběžná nařízení** a **Rozkazy k provedení rekognoskací os přesunu**.

Velitel přesunu je určený funkcionář, zpravidla velitel přesouvajícího se útvaru nebo uskupení. K označení součástí jednotek (útvárů) přesouvajících se pod jeho velením, vydávají orgány vojenské dopravy společné číslo přesunu. Číslo přesunu musí mít všechna vozidla umístěno viditelně za čelním sklem. K označení přesunových os se stanovují kódová slova nebo se číselně označují.

Velitel přesunu je **odpovědný za zpravodajskou přípravu přesunu**. Vysílá vlastní rekognoskační skupiny na osu přesunu a **vydává Bojový rozkaz** pro přesun nebo přílohu BR, která řeší přesuny.

Velitel dělostřelecké baterie (oddílu) odpovídá za plánování přesunu u baterie a za přípravu osy pro přesun.

Osu pro přesun baterie zpravidla stanovuje nadřízený velitel, popřípadě ji určí velitel baterie, kdy volí nejvhodnější (nejpevnější) komunikace ve stanoveném směru přesunu.

Posloupnost plánování a přípravy baterie k přesunu:

- studium a ujasnění rozkazu (předběžného nařízení) nadřízeného;
- úkol baterie, délka přesunu, čas, terén, nebezpečí a možné prostory napadení protivníkem, varovné signály a způsob spojení,
- osa přesunu a vhodné prostory pro rozvinutí do BS za přesunu;
- plánování a příprava bojového rozkazu pro přesun:
- vydání předběžného nařízení k přípravě jednotky k přesunu (oddíl písemně, baterie, četa i ústně),
- vydání rozkazu k provedení rekognoskace osy přesunu (a prostorů pro zaujetí nepřipravených palpost);
- vydání BR VB pro přesun
 - zpracuje VB písemně a vydává ústně nejlépe u mapy,
 - spolu s BR pro přesun zpracuje VB i Pracovní mapu – plán přesunu.
- kontrola plnění úkolů přípravy k přesunu a dosažení pohotovosti k přesunu.

V BR pro přesun velitel baterie, kromě obvyklých úkolů stanovuje:

- úkol baterie (přesunout se)
- uspořádání sestavy pro přesun,
- složení úkoly a vzdálenosti prvků zajištění přesunu,
- osu přesunu (její označení),
- průměrnou rychlost přesunu a vzdálenost mezi vozidly,
- nebezpečná místa a úseky na ose přesunu,
- výchozí místo a místa regulace a časy průchodů těmito místy,
- rozchodiště, čas průchodu, a místo, kterého má být dosaženo,
- organizaci a místa zastávek, časy jejich dosažení a opuštění,
- způsob činnosti prvků zajištění a hlavních sil baterie při střetu s protivníkem,
- možné prostory pro rozvinutí do nepřipravených palpost, způsob jejich zaujetí a činnost po splnění úkolů, případně povolená spotřeba munice a způsob jejího doplňování,
- místo velení (velitele) v sestavě pro přesun a způsob velení za přesunu,
- čas pohotovosti k přesunu.

Spolu s BR pro přesun zpracuje VB i Pracovní mapu – **PLÁN PŘESUNU**.

Palebným jednotkám zařazeným do předvojů a pochodových záštít se dále stanoví jejich úkol, čas a místo zařazení do proudu předvoje (pochodové záštity).

Při přípravě k pochodu se provádí údržba výzbroje a techniky a opatření k doplnění materiálu na stanovenou normu. V případě potřeby se zvyšují zásoby munice a pohonných hmot. Technika v nevyhovujícím technickém stavu, která nemůže být do zahájení pochodu opravena, se odsunuje.

Velitelé čet provádí s jednotkami nácvik činností na varovné a stanovené signály. Provádí se navázání a kontrola spojení. Všichni velitelé se podílejí na kontrole plnění vydaných úkolů, jednotky odstraňují zjištěné nedostatky. Závažné skutečnosti narušující pohotovost k pochodu okamžitě hlásí nadřízeným.

7) Činnost baterie za přesunu

Při přesunu baterie v sestavě dělostřeleckého oddílu nebo proudu úkolového uskupení zahájí velitel baterie opuštění svého prostoru rozmístění (zaujatého prostoru) tak, aby v určeném čase zaujal místo v pochodové sestavě nadřízeného.

Spojení za přesunu se u baterie zabezpečuje signálními prostředky (popř. spojkami). Rádiové prostředky pracují obvykle pouze na příjmu. Přijímají a podávají se pouze dohodnutá hlášení. Hlásí se zejména průchody kontrolními místy, závady na technice, varovné signály.

Velitel baterie (čety) za přesunu:

- postupuje spolu s velitelem PrÚU, ke kterému je baterie přidělena;
- přesouvá-li se baterie samostatně – VB obvykle postupuje v čele proudu
- ověřuje osu přesunu podle mapy;
- pozoruje činnost a signály pozorovatelů pátracích vozidel (prvků zajištění přesunu) a vpředu se přesouvajících jednotek;
- dbá na dodržování sestavy pro přesun;
- dbá na uchovávání sil osob a na údržbu výzbroje a techniky;
- je připraven okamžitě rozvinout baterii k odražení napadení pozemním protivníkem,
- pozorovatelé – dopředu, dozadu, boky, vzdušný prostor, RCHPz,
- přijímá/podává hlášení vždy po narušení a po vyřešení situace.

Baterie (četa) při přesunu po ose:

- dodržuje stanovenou sestavu, rychlost, vzdálenosti, bezpečnostní opatření a stanovený způsob maskování;
- přesunuje se po pravé straně vozovky (volnost pohybu protijedoucích vozidel);
- vzájemné předjíždění je možné jen se souhlasem velitele;
- kritická místa na ose (soutěsky, mosty apod.) se překonávají co nejrychleji
- v noci dodržuje světelné maskování v souladu BR VB;
- poškozená vozidla zastavují na pravém okraji cesty,
 - hlásí závadu VB (VČ) – veliteli proudu,
 - technická uzávěra odstraní závadu a vozidlo se připojí na konec proudu, popřípadě se řeší odtažení vozidla.

Velitel děla (vozidla) za přesunu:

- udržuje stálou pohotovost obsluhy k plnění úkolů;
- dbá na stanovený způsob přesunu (rychlost, rozestupy...);
- určí pozorovatele a kontroluje jeho činnost;
- řídí činnost na zastávkách

- kontroluje a řídí údržbu techniky;
- dbá na odstranění stop po pobytu techniky a osob na zastávkách.

Činnost na zastávkách:

- prostory zastávek se rekognoskují, zejména zda nejsou zaminovány nebo zamořeny (kontaminovány);
- vozidla zastavují ve skrytu při pravém okraji nebo mimo vozovku – zůstávají v proudu;
- vzdálenost mezi vozidly se zkracuje na 10m, vzdálenost mezi jednotkami se nemění;
- pro zpožděná vozidla se ponechávají mezery a ty se zařazují zpět do sestavy;
- osádky sesedávají až na povel velitelů – směrem do krajnice;
- ve vozidlech zůstávají určení pozorovatelé a hotovostní radisté;
- prvky zajištění přesunu zaujímají vhodnou čáru a pokračují v plnění úkolu;
- podle potřeby se vydávají pokyny k posílení přímého zajištění prostoru;
- velitelé a osádky provádějí kontrolu zbraní a techniky, odpočívají;
- pohyb osob v prostoru se omezuje a je řízený;
- před odjezdem se provádí odstranění příznaků pobytu jednotky v prostoru zastávky a kontrola úplnosti zbraní a materiálu u jednotlivců.

Činnost na místech odpočinku je obdobná jako na zastávkách. Vozidla se však rozmisťují do skrytu mimo vozovku po bateriích (četách) s důrazem na maskování a možnost opětovného rychlého seřazení proudu a opuštění místa. Provádí se přímé zajištění prostoru.

Činnost při napadení vzdušným protivníkem:

- pozorovatelé na vozidlech hlásí signál – „letadla“ a určí směr, odkud se přibližují (vpravo na čtvrté hodině),
- není-li možnost účinného skrytu, tak proud zpravidla nezastavuje, ale;
- na povel velitele - zvětší rychlost a rozestupy mezi vozidly;
- na povel, organické protiletadlové zbraně vedou koordinovanou palbu na NLC (UAV),
- palba za pohybu nebo z krátkých zastávek;
- po skončení napadení hlásí velitelé stav osob, zbraní, techniky a materiálu.

Činnost při napadení pozemním protivníkem:

- pozorovatelé na vozidlech hlásí signál - „pěchota“ a určí směr, odkud se protivník přibližuje;
- baterie pokračuje v pohybu a na povel (signál) ničí protivníka palbou z ručních a lafetovaných zbraní;
- v případě napadení mechanizovaným protivníkem
 - vydá velitel pokyn ke zvýšení rychlosti a rozestupů a vyhledá s jednotkou skryt,
 - popřípadě, na vhodném místě rozvine baterii a ničí protivníka přímou střelbou děl;
- malé diverzní, povstalecké anebo průzkumné skupiny musí být likvidovány rekognoskačními skupinami a prvky zajištění přesunu.
-

Činnost při nebezpečí použití ZHN:

- radisté vyhláší varovný signál, popř. pozorovatelé hlásí signál „letadla“;
- proud pokračuje v přesunu;
- příklopy, dveře, žaluzie se zavřou, FVZ u techniky se dá do polohy „zapnuto“;
- osoby mimo techniku chráněnou FVZ si připraví PIO do pohotovostní polohy;
- pásma s vysokou úrovní zamoření se zpravidla objíždějí, popř. překonávají nejvyšší možnou rychlostí;
- částečná speciální očista se provádí po vyjití z pásma zamoření otravnou látkou;
- úplná speciální očista se zpravidla provádí v prostoru odpočinku nebo po dosažení stanoveného prostoru.

Činnost při zaujetí nepřipraveného palebného postavení:

- velitel baterie (čety) si musí udržovat neustálý přehled o poloze své jednotky,
- zaujetí nepřipraveného palebného postavení provádí na signál nebo povel nadřízeného;
- před zavedením jednotky do zvoleného prostoru je nezbytné provést jeho povšechnou rekognoskaci, zda je terén dostatečně únosný a zda není zaminován;
- zajištění prostoru organizuje VB společně s jeho zaujetím;
- souřadnice palebného postavení se určují nejdříve topograficky a následně se zpřesňují;
- určení směrníku orientačního směru a zamíření děl do HS se provádí nejrychlejším možným způsobem, třeba i s využitím náhradních pomůcek jako je náramková buzola;
- podklady pro přípravu střelby se následně zpřesňují.

Na činnost za přesuvu bude mít významný vliv denní a noční doba, klimatické a terénní podmínky, které musí brát velitel baterie v úvahu.

Při přesunech v zimě se jedná možná náledí, mlhy, sněžení a kratší světelný čas.

Při přesunech v létě bude mít horko vliv na rychlejší únavu řidičů a zvyšovat pravděpodobnost závad na těžké bojové technice. Bouřky a přívalové deště mohou náhle měnit průchodnost terénem i rychlost pohybu na zpevněných komunikacích.

Přesuny v hornatém terénu, prudká stoupaní a klesání, cesty ve špatném stavu s prudkými zatáčkami budou klást zvýšené nároky na řidiče i vozidla.

Doporučená literatura:

Základní

Děl-1-1, 2018. *Bojové použití dělostřelectva armády České republiky*. Praha: Ministerstvo obrany ČR.

Pub-35-14-01. *Bojové použití dělostřelectva*. Vyškov: Odbor doktrín VeV-VA, 2013. 203 s. – kapitola 9.7.

POTUŽÁK, L., VONDRÁK, J. *Situační značky a zkratky- dělostřelectvo*. Brno: UO, 2009. 49 s. [S-3082]

HREBÍČEK, M. MRÁZ, I. Rekognoskační skupina dělostřeleckého oddílu a rekognoskační družstvo dělostřelecké baterie v boji. Vyškov: VVŠPV, 2000. 69 s. [S-3171]

Děl-3-1. *Palebná služba pozemního dělostřelectva*. Praha: MO, 1995. 185 s., čl. 78.

Doporučená

Pub-31-10-02. *Taktika pozemních sil*. Vyškov: Odbor doktrín VeV-VA, 2011. 337 s. – kapitola 26.